

e-Rojnost č. 352

Znojenské dění komentuje Jiří Cmunda Roupec

Vychází od září 2017

Roky jednání, řešení stále v nedohlednu .... str. 1

Na Znojmo viděné dvojmo jsme si zvykli, ale co šikmá věžička? .... str. 3

Magazín: Ohlédnutí za historií znojemského Lidového domu

18. 6. 2024

Znojemští kandidáti do parlamentu EU vyšli naprázdno, není divu

Je po volbách do parlamentu Evropské unie, ale teprve čas ukáže, zda měli znojemští voliči šťastnou ruku. Ex post se můžeme letmo zamyslet nad možnostmi zvolení znojemských kandidátů na posty evropských poslanců. Při zpětném pohledu, který už kandidátům nemůže ubrat z jejich šancí na zvolení, lze konstatovat, že i evropské volby potvrdily skutečnosti, že o mnohých kandidátech je slyšet až v době před volbami. V různé míře se to dá říct také o kandidátech ze Znojma – Mgr. Lukáši Krainerovi (STAN), Monice Gaszcykové (Domov) a Ivo Stibůrkovi, jehož vyslala do voleb strana Přísaha. Respektive jejich jméno je možná slyšet v kauzách, které se netýkají hlavních problémů města, jako jsou výrazně upadající místní ekonomika, přetížená doprava, nedostatečná výstavba bytů... Žádný ze jmenovaných kandidátů se z mého hlediska občana a voliče aktuálně výrazněji nezapojil do budování a rozvoje města Znojma.

Magistr Jakub Krainer (36 let), profesně se prezentující jako soukromý zemědělec, absolvent Fakulty sociálních studií. Do politiky vstoupil jako člen STAN a takto se coby zakladatel uskupení Pro Znojmo angažoval v petici „Znojmo bez hazardu“ a prosadil instalaci veřejně přístupného klavíru ve znojemském veřejném prostoru. To jsou zásluhy víceméně staršího data. Při jeho vzdělání žurnalisty by se dalo očekávat, že se bude angažovat v místní politice v duchu vystudované profese.

Monika Gaszcyková (54) je předsedkyní strany Domov, vyznačující se nacionalistickými a protimigračními postoji, euroskepticismem, antiprogresivismem... (charakteristika Wikipedie), vstoupila nedávno do veřejného prostoru jako organizátorka petice proti podpisu migračního memoranda Radou města Znojma.

O aktivitách Ivo Stibůrka (22), studenta právnické fakulty, není zatím nic významnějšího známo.

Z toho plyne otázka, co tito kandidáti chtěli dokázat v evropském parlamentu, když nedokázali ničím významným přispět k rozvoji svého města. Tím nechce být řečeno, že jsou neschopní, rozhodně jim nechybí odvaha. Necht' je jim současný volební neúspěch pobídnutím, aby v činnosti pro město Znojmo více vstoupili do povědomí, samozřejmě v kladném slova smyslu, a není vyloučeno aby poté, co se prosadí v domácí politice, postoupili výš, evropské orgány nevyjímaje.

Roky jednání, řešení stále v nedohlednu

Je až k nevíře, jak odpovědní pracovníci dokážou o určitém problému jednat a jednat stále dokola, přičemž se vzájemně utvrzovat v nutných opatřeních, ale bohužel bez hmatatelných výsledků. Tak by se dalo charakterizovat i nedávné jednání, při němž se u kulatého stolu sešli v Centru Louka zástupci Ředitelství silnic a dálnic, Správy železnic, ministerstva dopravy, policie, aby jednali o

přetížení dopravní situace na znojemské průjezdní komunikaci. Znojemskou radnici zastupovaly starostka ing. Ivana Solařová (ANO) a místostarostka Mgr. Petra Svedíková Vávrová (SPD).

Znovu bylo opakovaně konstatováno, že Znojmem projede denně zhruba dva tisíce kamionů. Samozřejmě, že situaci by řešilo dokončení obchvatu města, jehož dohotovení v minulosti zabránilo několikero pochybení investora (ŘSD) i znojemské radnice, čímž nahráli zahrádkářům ze Spolku Obchvat. Ještě letos snad hodlá Ředitelství silnic a dálnic podat žádost o vydání sloučeného územního a stavebního povolení k dostavbě obchvatu. Uvidíme!

Jak bylo na setkání odborníků též řečeno, rychlým a účinným řešením je v případě města Znojma vážení kamionů. „Přetížený kamion zničí silnici více než deset tisíc osobních aut. Jsem proto ráda, že o nutnosti vážení vozidel jsou přesvědčeni dopravní odborníci napříč spektrem, včetně zástupců Ředitelství silnic a dálnic. Je to samozřejmě i v jejich zájmu. Pokud se nevyřeší problém přetížených kamionů, budou muset průtah městem opravovat pořád dokola. Přislíbili proto, že prověří různé možnosti, jak vážení kamionů ve Znojme zavést. Občané i město si zaslouží konečně slušné silnice,“ uvedla místostarostka Petra Svedíková Vávrová.

Starostka Ivana Solařová a místostarostka Petra Svedíková Vávrová poslouchají názory odborníků

Pěkná slova, leč doposud stále planá a bez konkrétních termínů a záruk. Kolikrát budou muset silničáři ještě průtah Znojmem opravit, aby jejich šéfům došlo, že bude jednodušší instalovat před další opravou průjezdní váhy.

Nejúčinnějším řešením, jak informovali u kulatého stolu zástupci Správy železnic, by byl přesun přepravovaného zboží ze silnice na železnici, což by ovšem předpokládalo vybudování překladního terminálu. Taková investice by přišla zhruba na tři čtvrtě miliardy. To je přirozeně nad možnosti Znojma, a primárně by to měla být záležitost Správy železnic, potažmo Ředitelství silnic a dálnic. Jak se podle prezentovaného projektu takového zařízení jeví, je to i pro Správu železnic poměrně složité dílo, vyžadující kromě zmíněné částky peněz také ochotu ke spolupráci s dalšími subjekty, včetně rakouských.

Silniční doprava se násobí, železniční upadá

Statistiky ukazují, že za každých deset let se silniční nákladní doprava zdvojnásobí. Naproti tomu železniční přeprava nákladů trvale klesá a její současné ukazatele jsou nejhorší za uplynulých sedmdesát let. Vzdor jedno-

značně pozitivním celospolečenským benefitům nákladní železniční dopravy je v České republice z hlediska zisku využívána pouze na třech hlavních trasách, zatímco na zbytku území se přeprava zboží odehrává převážně po silnici. Typickým příkladem je právě Znojemsko. Do jisté míry je to pozůstatek někdejší železné opony. Po otevření hranic bylo sice zpravidelně železniční spojení, ale v míře neodpovídající současným logistickým potřebám. Současně Znojemsko má sice spojení do tří hlavních vnitrozemských směrů, leč v zastaralé podobě hrozící úplným odstavením. O to více se rozbujela silniční doprava, která Znojmu zhoršuje jeho životní prostředí. Silniční nákladní dopravu sice nelze zcela ze Znojemska vymýtit, ale je možné zkombinovat oba hlavní dopravní systémy. Na silnici ponechat jen lehčí obslužnou automobilovou dopravu, zatímco těžkou tranzitní dopravu převést na železnici. Realizace takového projektu si žádá resortní, ale také, v případě Znojma zvláště i přeshraniční spolupráci. Úhelným kamenem je vybudování železničního překladového terminálu, kde by se silniční dopravní prostředky překládaly na železniční vagony.

Podle studie proveditelnosti takového překladního terminálu na Znojemsku byla vytipována lokalita mezi železničními stanicemi Dyje a Hodonice směrem k silnici I/53 (ze Znojma na Pohořelice) s využitím silnice III. třídy z Hodonice na Bantice. Předností této varianty by byla nezanedbatelná přednost, že kamiony přijíždějící od Brna, od Jihlavy (při využití dokončeného obchvatu Znojma) a od Hatí by se nedotkly žádné

Překladní terminál může vzniknout u Hodonic

obce. Všechna vozidla by přijížděla k terminálu od bantického kruhového objezdu na silnici I/53, lidově zvaného hora Říp.

Pro uskutečnění projektu bude klíčová modernizace železnice Znojmo–Břeclav, včetně elektrifikace, zdvoukolejnění a prodloužení železničních stanic na trase, včetně úprav na rakouské železnici Retz–Stockerau a následně zmodernizování trati Znojmo–Jihlava.

Pokud se týká technologického vybavení terminálu, existuje několik systémů vertikální i horizontální překládky vozidel.

Bohužel současné i minulé vedení Znojma se zhlédlo v osobním rychlovlakovém spojení do Brna, jehož výhoda by mohla být spatřována v zaměstnanecké provázanosti, ale neřeší zásadní problémy Znojma, spočívající v přebujelém autoprovozu, ovlivňujícím životní prostředí, ekonomický rozvoj, perspektivní zaměstnání, stárnutí obyvatel... Jak bylo v Rojnosti již několikrát řečeno, kvůli Znojenskému historickému vinobraní se elektrifikovat železnice do Znojma v dohledné době nebudou. Naopak ve státním zájmu je ulehčit silniční síti od přetížené dopravy. Pokud by se podařilo u Znojma vybudovat železniční překladní terminál, který by sloužil všem hraničním přejezdům jihomoravské hranice nejen z Rakouska, ale vlastně i z jihu Evropy, Znojmo by výrazně zvýšilo svůj rating a mohlo by přitáhnout i tolik potřebné investory. Problém je ale v tom, že uskutečnění popsaného projektu si žádá čas přinejmenším dvou dekád a to je doba, během níž může Znojmo při současném trendu ještě více zblednout na ekonomické mapě republiky.

Na Znojmo viděné dvojmo jsme si zvykli, ale co šikmá věžička

Spoléhat ve Znojmě na zrakový smysl je ošidné, zvláště pro toho, kdo vstupujete do města od jihu, z míst s proslulými vinnými sklípky. To se pak může ve Znojmě leccos jevit dvojité, rozostřeně či pokřiveně. To, že ve víně je pravda, lze vysvětlit otupením sebekontroly, kdy víno jazyk rozvazuje a dotyčný pak říká to, co si opravdu myslí. To, že by člověk po vypití několika sklenek vína viděl věci zřetelněji, bylo vědecky vyvráceno.

*Z pohledu leckterého ovíněného člověka se Znojmo může jevit i pokřivené,
jak o tom svědčí archívni pohlednice ze sbírky Miloslavy Klimtové*

Publikovanou informaci o vertikálně vychýlené hlavní věžičce znojenské radniční věže zatím radnice dementuje vysvětlením, že se jedná o optický klam. Je to asi nejpravděpodobnější vysvětlení, ale pokud nebude ona iluze zcela vyloučena nezávislým měřením, metoda jistě existuje, i pak bude domněnka stále žít a průvodci Znojmem budou návštěvníkům nabízet, aby sami zkusili posoudit, zda je to tak, nebo ne. Nakonec z toho bude další místní atrakce. Ostatně původně nechtěným křivostem se postupně dostává křidel. Netřeba chodit pro příklad až do Pisy. V Brně je už řádku let neslavně slavný křivý komín, náležící provozu teplárny v Brně-Maloměřicích. Jeho výchylku od svislé osy nejde svádět na optický klam.

Uvést věc případné výchylky vrcholové věžičky znojenské radniční věže na pravou míru je i v zájmu firmy, která věžičku opravila. Rekonstruovat takto unikátní historickou stavbu nebylo jistě vůbec jednoduché a případné drobné vychýlení nelze s jistotou vyloučit.

Ohlédnutí do historie znojemského Lidového domu

Lidový dům byl i domovskou arénou znojemského boxu v době jeho největší slávy. Pod vedením trenéra Rudy Štafla znojemští borci vládli boxerské lize a získávali celorepublikové tituly. V týmu tehdy byli Hrda, Princ, Zoufal, Krčál, Matula, Slimák, a především nejslavnější z nich, Erich Rock, který se jako reprezentant ČSR probojoval do čtvrtfinále evropského šampionátu a později vyboxoval titul Mistra republiky. Na box do Lidáku podle pamětníků chodilo až pět stovek diváků.

Luboš Nesnídal (v tmavém) v souboji s borcem z Kremže

Od roku 1973 až do roku 1982 se v Lidovém domě uskutečnilo deset ročníků Přehlídky znojemských country skupin, jejichž příznivci pokaždé zaplnili velký sál. V průběhu roku znojemská country kapela Rafters/Voraři v Lidáku pořádala společná vystoupení s předními českými kapelami countryového žánru. Vedle Vorařů například v Lidáku vystupovala skupina Zlaté struny z Prostějova, brněnští Hráči a Menší Bratři, pražské kapely Taxmani/Krajánci či Wyjou s tehdy mladým muzikantem, dnes populárním moderátorem Markem Ebenem.

*Z vystoupení Vorařů v Lidáku v roce 1974
Zleva Michal Malč, Petr Lobpreis, Jiří Truhlář,
Jiří Cmunda Roupec, Jarda Pytlák Říha*

*Publikum na vystoupení Vorařů
zaplnilo velký sál Lidového domu.*

Po pětadvaceti letech, v roce 2010, se Rafters/Voraři pokusili do Lidáku vrátit se záměrem obnovy Přehlídek znojemských country skupin. Tehdy už měla sály v nájmu firma Grolja, která v úpravě interiéru provedla změny, které prostředí prospěly. Přestože si sály pronajala k vlastnímu podnikání, country skupinám prostor k vystoupení poskytla nezištně zdarma. A to i následující rok, kdy se znojemští countrymani ještě jednou pokusili oživit někdejší tradici. Potvrdila se jen známá pravda, že do stejné řeky se podruhé vstoupit nedá. Sál, nově nazvaný Společenský, se zaplnil už jen z poloviny a také kapely nejevily dřívější zájem.

Pořadatelský tým Vorařů zorganizoval v Lidáku vystoupení tehdy zapovězeného písničkáře Jaroslava Hutky. Ve stejné režii se v Lidáku uskutečnila první diskotéka ve Znojmě, kdy aktuální světové hity pouštěl brněnský diskžokej Jindra Eliáš.

Vážení a milí čtenáři Rojnosti, rád uvítám také vaše názory, souhlasné i nesouhlasné. PhDr. Jiří C. Roupec.

Adresa redakce: roupec.jiri@volny.cz

Deset minulých archívních čísel Rojnosti lze dohledat na adrese <https://jiri-cmunda-roupec.cz/2nov3.htm>